

**Katedra českého jazyka a literatury, Fakulta pedagogická
Západočeské univerzity v Plzni**

**Lucie Kodajková: Výběr a uspořádání učiva ve vybraných
učebnicích češtiny pro anglicky mluvící cizince s důrazem na
gramatické kategorie slovesa**

Posudek oponenta diplomové práce

Diplomová práce L. Kodajkové se zabývá prezentací tří vybraných tvarů sloves v učebnicích češtiny pro anglicky mluvící cizince, a to tvarů imperativu, kondicionálu a pasiva, což příliš nekoresponduje s názvem a zadáním práce, nicméně tento fakt chápu jako přirozený vývoj procesu zpracovávání tématu.

Autorčíným cílem je vzhledem k jejím malým pedagogickým zkušenostem pouze formální analýza, avšak v závěrečném shrnutí se objevují také vlastní postřehy a hodnocení a to hodnotím kladně.

Text je přehledný a logicky uspořádaný, kromě chyby na s. 23 („milný“) je výskyt pravopisných a stylistických nedostatků minimální, zmínila bych však nevhodné užívání již zastaralého (vzhledem k SERR) termínu „pokročilý“, či dokonce „pokročilejší“. Nevhodná, resp. neúplná je formulace autorství českého popisu SERR na s. 32 (odst. 3). Výhrady mám k používání odborné literatury – v teoretické části (kap. 2–4) se objevuje mnoho pasáží takřka doslovně převzatých, doporučuji užít citací.

Jednotlivé kapitoly jsou rozsahem i obsahem vyvážené, teoretická část vhodně uvádí do problematiky, praktická část se zabývá analýzou učebnic. Při členění gramatického učiva bych upřednostnila užití úrovní dle SERR před

starším pojetím dle Hendricha (s. 26). Autorka podrobila zkoumání devět učebnic, bohužel však různorodé frekvence užívání – některé z učebnic jsou v ČR spíše opomíjené, jiné (naopak velmi oblíbené) chybějí, např. *Česky krok za krokem 2*, *Communicative Czech* či *Mluvme česky*, a také různých úrovní (A1, B1...). Tento nedostatek snižuje výpovědní kvalitu analýzy, podporováno formulacemi typu „v druhé polovině učebnice, na s. 72“ atd. Při nejednotné úrovni učebnic jsou tyto informace irelevantní. Samotná analýza je spíše deskriptivního charakteru a také značně nepřehledná, ačkoli v závěrečné kapitole se L. Kodajková celkem zdařile pokouší formulovat své postoje (někdy bohužel dosti sporné – viz otázky k obhajobě) a rovněž shrnutí o uspořádání učiva v publikacích je ucelenější. Autorce bych doporučila předem si stanovit podrobnější kritéria rozboru a držet se jich jak při samotné analýze, tak při písemné prezentaci výsledků. Dále by bylo žádoucí rozlišovat kondicionál přítomný a minulý.

Při obhajobě by se měla diplomantka vyjádřit k následujícím tvrzením:

1. „Jelikož je tato gramatická látka /kondicionál/ určena pro středně pokročilé, měla by se v učebnici vyskytnout pouze v určitých frázích, nikoli v systematickém výkladu.“ (s. 45)
2. „Jelikož je tato učebnice, jak předesílá samotný úvod, zaměřena na úroveň A1, která je téměř agramatická, neměly by zde být námi zvolené kategorie slovesa probírány. Ovšem kapitola 25 je věnována kondicionálu a kapitola 28 imperativu.“ (s. 53)
3. „Z komunikačního hlediska je osvojení si imperativu dosti zásadní. Imperativ je součástí každodenní komunikace. Domníváme se, že optimálně by tato kategorie měla být zařazena až po probrání čtyř slovesných tříd /čeho?/... Je také dobré prezentovat imperativ společně s vokativem.“ (s. 70)
4. „...rozkaz je často perfektivní, dokonavé verbum, v zákazu se naopak používá častěji imperfektivní, nedokonavá varianta.“ (s. 70)

Celkově hodnotím diplomovou práci L. Kodajkové jako celkem zdařilou, oceňuji autorčin zájem o danou problematiku a domnívám se, že práce splňuje požadavky na ni kladené. Doporučuji ji k obhajobě s navrhovaným hodnocením *velmi dobře*.

V Plzni 3. 7. 2012

Mgr. Dita Macháčková